

Luminor finanšu tirgus apskats

2017. gada decembris

Būtiskākais novembrī:

- ◆ Cenu pieaugums bez korekcijām ilgst vairāk nekā gadu
- ◆ Investori vēl joprojām lielā mērā ignorē politiskās un ģeopolitiskās norises
- ◆ Vairāk nekā 72% ASV uzņēmumu pārspēj analītiķu prognozes attiecībā uz to ieņēmumiem
- ◆ Eiropas uzņēmumu peļņas līmenis 3. ceturksnī bija konservatīvs, tomēr sagaidāms, ka tuvākajā nākotnē būs vērojams spēcīgs pieaugums
- ◆ Vai globālā tehnoloģiju nozare atrodas burbulī?
- ◆ Tehnoloģijas pārņem mazumtirdzniecības nozari visā pasaulē
- ◆ Daudzās nozarēs roboti aizstāj cilvēkus
- ◆ Attīstības tirgu akciju spēle vairs nav tikai izejvielu tirgū
- ◆ Rādītāji apstiprina kapitāla vērtspapīru pieauguma tendenci

Neskatoties uz plaši pārstāvēto viedokli, cenu pieaugums bez korekcijām ilgst vairāk nekā gadu

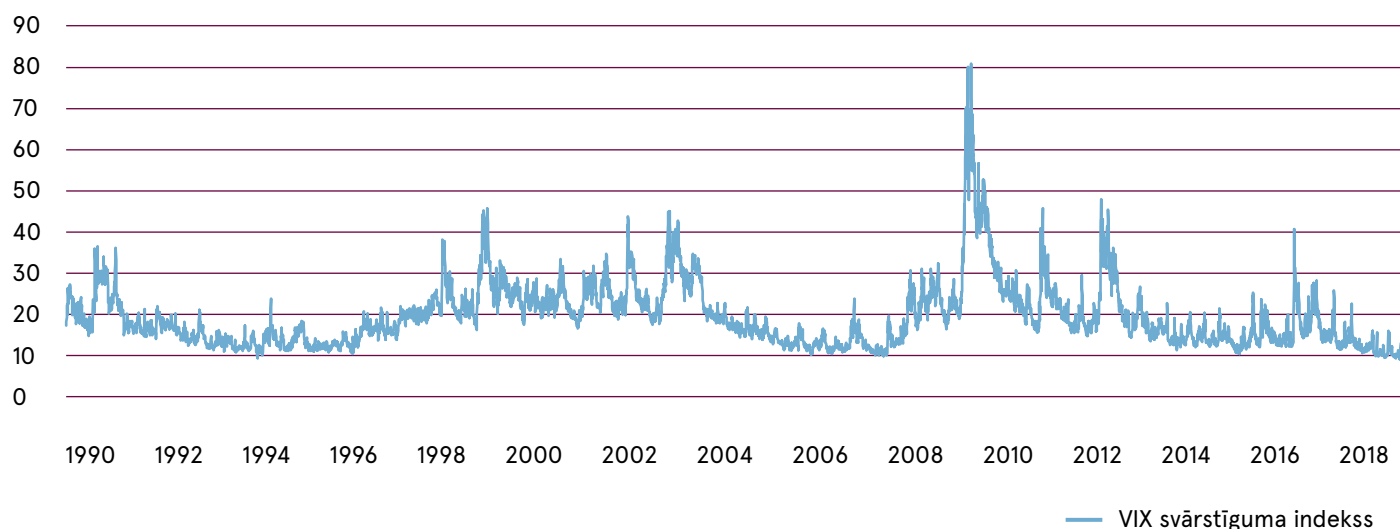
Ir pagājis nedaudz vairāk nekā gads kopš pēdējām ASV vēlēšanām. Tas ir pietiekams laiks, lai novērtētu, kas pēc tām noticis finanšu tirgos. Iepriekš plaši pausts viedoklis, ka Trampa uzvaras gadījumā finanšu tirgū gaidāms sabrukums. Publiski ziņots pat par cilvēkiem, kuri, to gaidot, pārdevuši visus savus pensiju ieguldījumus un sākuši tos turēt skaidrā naudā. Viņu domu gājiens – tirgus sabrukuma gadījumā viņi būtu izrādījušies gudrāki un izvairītos no vērtības pazemināšanās, bet, ja tas nepiepildītos, viņi varētu atgriezties aprītē līdz ar nākamo korekciju.

Tomēr realitātē kopš vēlēšanām ASV tirgū nav novērota pat 3% korekcija. S&P500 indekss turpināja pieaugt 390 dienas, nepiedzīvojot 3% samazinājumu, kas ir visilgākais šāda veida periods vēsturē. Arī visu valstu pasaules indeksa (All Country World index) maksimālais kritums pēdējo 655 dienu laikā ir bijis tikai 7% apmērā. Šajā perio-

dā S&P500 indekss pieauga par 21,6%, lai gan eiro valūtas ieguldītāji varēja baudīt teju pusi no šī kāpuma sniegtajiem labumiem eiro vērtības pieauguma dēļ. Visu valstu pasaules indekss, kas izteikts eiro valūtā, pieauga par 13,2%, bet attīstības valstu tirgi kopumā un Āzijas attīstības tirgu akcijas izcēlās jo īpaši, attiecīgi pieaugot par 17,5% un 23%.

Rezultātā cilvēki, kuri nolēma iziet no finanšu tirgus pirms vēlēšanām, visticamāk joprojām dzīvo ar skaidru naudu, nenopelnot neko un palaižot garām pieaugošās vērtspapīru cenas. Tas ir lielisks piemērs tam, cik sarežģīti un riskanti var būt lēmumi, kas saistīti ar pareizā pirkšanas vai pārdošanas brīža tveršanas mēģinājumiem attiecībā uz ilgtermiņa ieguldījumiem, it īpaši, ja lēmumi tiek balstīti nepareizos faktoros.

Svārstīgums vēsturiski zemā līmenī

Investori vēl joprojām lielā mērā ignorē politiskās un ģeopolitiskās norises

Daudzos šī pašpmierinātība un zema svārstīgums raisa izbrīnu, ņemot vērā daudzās politiskās un ģeopolitiskās norises. Vācijā Angela Merkele saskārās ar grūtībām, veidojot koalīcijas valdību, jo viena no pusēm izstājās no sarunām. Lai gan koalīcijas vienošanās galu galā tika panākta, šie sarežģījumi var radīt bažas par šīs koalīcijas stabilitāti.

Arī Tuvajos Austrumos pieaug saspīlējums. Nesens Saūda Arābija un Arābu līga rīkoja ārkārtas sanāksmi, lai apspriestu Irānas un Hezbollah

konfrontāciju. Kaut arī pašlaik karš pret Irānu nav pasludināts, Teherāna tiek apsūdzēta reģiona destabilizēšanā.

Visbeidzot, joprojām pastāv Ziemeļkorejas kodolieroču draudi, jo vēl joprojām nav rasts šīs problēmas risinājums. Turklāt pēc klusā perioda Ziemeļkoreja ir palaidusi starpkontinentālu ballistisko raķeti, kas spēj aptvert lielāko daļu ASV teritorijas.

Tomēr ieguldītāji ir bijuši pietiekami gudri un koncentrējušies uz reālo akciju tirgu dzinē-

ju – uzņēmumu peļņu. Tā kā trešā ceturkšņa peļņas sezona pakāpeniski tuvojas beigām, ir skaidrs, ka šogad uzņēmumu peļņa piedzīvo stabilu izaugsmi visā pasaulē, kur pieauguma tempi daudzos reģionos sasniedz pat divciparu rādītājus.

Spēcīgs peļņas pieaugums ASV uzņēmumos: 72% pārspēj analītiķu prognozes

ASV uzņēmumu peļņa trešajā ceturksnī pieauga par 8,3% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. 72,2% no uzņēmumiem, kas līdz šim ziņojuši par saviem rezultātiem, savos rādītājos ir pārspējuši analītiķu prognozes. Šis rādītājs krietni pārsniedz ilgtermiņa vidējo rādītāju – 64%, tādējādi apstiprinot spēcīgu peļņas pieaugumu ASV uzņēmumos. Nozaru griezumā enerģētikas nozares uzņēmumi ir piedzīvojuši vislielāko peļņas pieaugumu zemās bāzes un cenu kāpuma dēļ.

Taču bez enerģētikas nozares uzņēmumiem visspēcīgākie bija tehnoloģiju nozares uzņēmumi, kuros peļņa augusi gandrīz par 24%.

Analītiķi prognozē, ka ceturtajā ceturksnī uzņēmumu peļņas pieaugums ASV palielināsies un sasniegs 11,5%, bet nākamajā gadā gaidāms, ka tas sasniegs 12,3%. Tā rezultātā S&P500 pašlaik tiek tirgots 18,3 nākotnes četru ceturkšņu cenas un peļņas attiecības (P/E) vērtībā. Turklāt The Goldman Sachs Group Inc.

ir aprēķinājis, ka Trampa plānotais nodokļu samazinājums varētu palielināt peļņu uz vienu akciju par aptuveni 10 ASV dolāriem jeb apmēram 7%. Šobrīd šāds pieaugums tirgū netiek pilnībā ņemts vērā. Turklāt, lai arī nodokļu plāns, visticamāk, šogad netiks apstiprināts, ir liela iespēja, ka tas tiks īstenots nākamā gada pirmajā pusē.

Paredzams, ka ievērojami pieaugs pēdējā laikā konservatīvie Eiropas uzņēmumu ieņēmumi

Eiropas uzņēmumiem, kurus pārstāv STOXX 600 indekss, šī gada trešajā ceturksnī bija diezgan vāji rādītāji. Peļņa pieauga par 1,3% salīdzinājumā ar 2016. gada 3. ceturksni, kamēr ieņēmumu pieaugums tiek prognozēts 3,6% apmērā. Tikai 46,3% uzņēmumu ziņotajos rezultātos uzrādīja labāku peļņu nekā tika gaidīts, kas ir mazāk par ilgtermiņa vidējo rādītāju – 50%. Šos pliekanos rezultātus daļēji var izskaidrot ar eiro maiņas kursa kāpumu. Tā kā Eiropas uzņēmumi aptuveni pusi no saviem ieņēmumiem gūst no ārvalstīm,

pieaugošais valūtas maiņas kurss samazina šo ieņēmumu vērtību eiro valūtā. Un, ja izmaksu bāze galvenokārt ir eiro, šāda kursa vērtības atbilstība rada spiedienu arī uz peļņu.

Nozaru griezumā enerģētikas nozares uzņēmumu peļņa pieauga visvairāk (53%), tai sekoja komunālo pakalpojumu uzņēmumi ar 15,4% pieaugumu. Arī Eiropas tehnoloģiju nozare uzrādīja lieliskus rezultātus, piedzīvojot 15,1% peļņas pieaugumu. No otras puses, finanšu nozare bija tā, kas kopējo rezultātu vilka uz leju

ar uzņēmumu peļņas samazinājumu 15,9% apmērā.

Skatoties uz 2017. gadu kopumā, sagaidāms, ka Eiropas uzņēmumi piedzīvos ievērojamu peļņas pieaugumu par 15,4%, jo finanšu un enerģētikas nozaru peļņas līmeņi viens otru atsver. Turklāt paredzams, ka peļņas augšupejošā tendence pastiprināsies, jo analītiķi prognozē 17,6% peļņas pieaugumu 2018. gada 3. ceturksnī, salīdzinot ar 2017. gada 3. ceturksni.

Vai globālā tehnoloģiju nozare atrodas burbulī?

Iepriekš aplūkotā uzņēmumu peļņas pārskata populārākā tēma ir tehnoloģiju nozares spēcīgie rezultāti un joprojām plašās izaugsmes perspektīvas visā pasaulē. Vēl vairāk – atšķirība starp tehnoloģiju nozares un otrā labākā sektora kapitāla vērtspapīru sniegumu

ir sasniegusi visplašāko robežu kopš 1999. gada, un tehnoloģiju nozare ir izteikts līderis tirgū. Ir analītiķi, kas šajā kontekstā lēš par iespējamu burbuļa veidošanos. Tomēr mēs uzskatām, ka šoreiz varētu būt pavisam citādi.

Tehnoloģijas pārņem mazumtirdzniecības nozari visā pasaulē

Tehnoloģijas jau ietekmē visus ekonomikas aspektus, un paredzams, ka šī tendence tikai pastiprināsies. Uz šo faktu mazumtirdzniecības nozarē spilgti norādīja Pateicības dienas pārdošanas kampaņu rezultāti. Saskaņā ar Adobe Analytics datiem, tiešsaistes pirkumu apjomi ir palielinājušies gandrīz par 18% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Turklāt Bank of America atzīmē,

ka 40% Melnās piektdienas tiešsaistes pirkumu tika veikti ar mobilajiem tālruniem, salīdzinot ar 29% pagājušajā gadā. Tā rezultātā, sagaidot labus pārdošanas apjomus, Amazon akciju cena sasniedza jaunus rekordus un Džefa Beizosa (Jeff Bezos) bagātības neto vērtība pārsniedza 100 miljardus ASV dolāru, padarot viņu par otro cilvēku, kas sasniedzis šo līmeni pēc Bila Geitsa 1999. gadā.

Un tas nav tikai ASV vai attīstītā tirgus fenomens. Ķīnā, dienā, kas veltīta cilvēkiem bez otrajām pusītēm (Singles Day), tiešsaistes iepirkšanās festivāls, kas aizsākās 2009. gadā un norisinās 11. novembrī, katru gadu Alibaba pārspēj savus pārdošanas rekordus. Šogad šajā dienā Alibaba reģistrēja pārdošanas apjomu 25,4 miljardu ASV dolāru apmērā, pārspējot ASV pārdošanas apjomu visā Pateicības svētku nedēļas nogalē.

Roboti aizstāj cilvēkus daudzās nozarēs

Plaši atzīts un labi zināms tas, ka roboti visā pasaulē aizstāj daudzus ražošanas darbiniekus. Tomēr jaunākās tendences rāda, ka automatizācija ienāk arī daudzās citās nozarēs. Piemēram, ievērojams progress pašvadītāju automašīnu tehnoloģijās drīz var aizstāt daudzus taksometru, autobusu un kravas automašīnu vadītājus. Automatizācija ietekmē pat finanšu nozari – Deutsche Bank

izpilddirektors uzskata, ka roboti varētu aizstāt pusi no uzņēmuma 97 000 darbiniekiem.

Šī tendence sagādā bažas daudziem cilvēkiem, jo viņi sāk raizēties par sava darba nākotni. Viens no risinājumiem, kā tikt galā ar šo izaicinājumu, ir jaunu profesiju, piemēram, programmēšanas apgūšana. Otra iespēja ir būt par daļu no uzņēmumiem, kuri virza šādas

izmaiņas. Tāpat arī ieguldot tehnoloģiju uzņēmumos, cilvēki var piedalīties šajā procesā un gūt savu labumu no to peļņas. Šķiet, ka daudzi cilvēki ir izdarījuši šādu izvēli, un tas ir viens no faktoriem, kas veicina tehnoloģiskās nozares akciju attīstību un noietu.

Attīstības tirgu akciju spēle vairs nav tikai izejvielu tirgū

Tehnoloģiju sektors šajā gadā vidēji visā pasaulē kopā veidojis aptuveni 40% no kapitāla vērtspapīru gūtās peļņas. Tomēr interesanti ir tas, ka tehnoloģiju nozares dominance ir ne tikai attīstītā tirgus fenomēns. Daudzi ieguldītāji līdz galam neapzinās, ka pašlaik attīstības tirgu kapitāla vērtspapīru indeksos dominē arī tehnoloģiju nozaru akcijas. Laiki, kad attīstības tirgu akcijās dominēja daži lieli izejvielu ražotāji, bankas un telekomunikāciju uzņēmumi ir pagājuši. Patiesībā tehnoloģiju sektora īpatsvars attīstības tirgu indeksā ir augstāks nekā S&P 500.

Attīstības tirgos tehnoloģijas nozare palīdz nodrošināt spēcīgu kopējo uzņēmumu peļņas pieaugumu, jo peļņa šajā nozarē pieaugusi par 23%. Arī ciklisko patēriņa preču sektora uzņēmumi sasniedza gandrīz 20% pieaugumu, kas norāda uz vietējās ekonomikas veselīgo stāvokli un patērētāju pieprasījumu. Tā rezultātā peļņas pieaugums attīstības tirgos kopā sasniedza gandrīz 16%.

Rādītāji apstiprina kapitāla vērtspapīru pieauguma tendenci

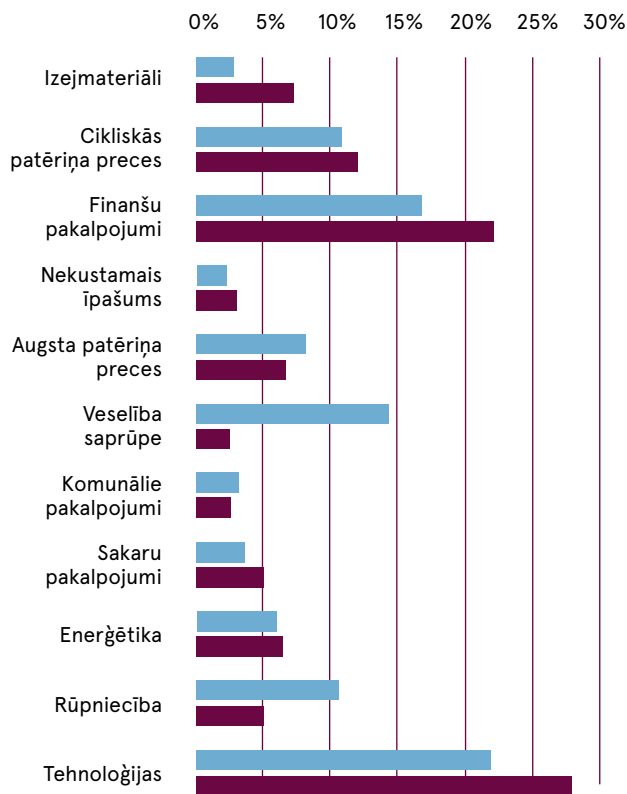
Lielā daļā vērtspapīru radītās peļņas koncentrējas tehnoloģiju nozarēs, tāpēc daži investori bija nobažījušies par pašreizējo pieaugošo akciju cenu tirgus stāvokli. Lai augšupejošā tendence turpinātos, ir svarīgi, lai cenu pieaugums aptvertu plašu diapazonu, piedaloties lielākajai daļai akciju. Savukārt situācija, kad lielākā daļa akciju nepedalās augšupejošajā tendencē, bieži vien liecina par papildināšanās procesu (topping process). Tas novērots gan 2000. gadā, gan 2007. gadā.

Pašreizējā situācija ir citāda, jo augšupejošā tendence ir plaši pārstāvēta, un tajā piedalās daudz akciju. To tikko apstiprināja Value Line Geometric indekss, kas ir līdzvērtīgā īpatsvarā veidots no aptuveni 1700 uzņēmumiem un kas ir pārspējis ilgtermiņa pretestību, sasniedzot jaunu rekordu. Tā ir laba norāde uz to, ka turpināsies kapitāla vērtspapīru tirgus stabilā attīstība.

Rezultātā kapitāla vērtspapīri joprojām nodrošina ieguldītājiem pievilcīgas iespējas, jo īpaši salīdzinājumā ar obligācijām. Obligāciju atdeve vidējā termiņā, visticamāk, būs viduvēja, taču jebkurā gadījumā tās turpinās nodrošināt labas diversifikācijas iespējas akciju vērtspapīru portfeļiem.

SPDR S&P 500 ETF (SPY)
iShares MSCI Emerging Markets ETF (EEM)

Nozaru īpatsvars

Avoti: Nordea Markets, SeekingAlpha.com, Reuters, J.P. Morgan, Goldman Sachs, TheReformedBroker.com

Šis ir mārketinga materiāls un sniegtā informācija nav uzskatāma par visaptverošu pamatu investīcijām vai kā piedāvājums tirdzniecībai ar finanšu instrumentiem. Norādītie dati nav saistīti ne ar kādu no saņēmēja noteiktajiem investīciju mērķiem, finanšu situāciju vai īpašām vajadzībām. Pirms pieņemt lēmumu ar investīcijām saistītos jautājumus, klientiem jāizvērtē investīciju produkta vai pakalpojuma piemērotība klienta riska profilam un mērķiem. Iesakām izmantot profesionālu palīdzību.

Šie dati un nākotnes vīzija atspoguļo Luminor viedokli šī pār-

skata sagatavošanas dienā un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Šajā apskatā aprakstītais vērtspapīru vēsturiskais ienesīgums izmantots tikai atsaucei. Vēsturiskais ienesīgums nevar tikt uzverts kā garantija turpmākajiem investīciju rezultātiem, jo patiesais ienesīgums var ievērojami atšķirties no šeit minētā.

Luminor nesniedz un nesniegs padomus par nodokļiem, grāmatvedību vai citiem tiesiskiem saistītiem jautājumiem. Luminor nenes atbildību par jebkuriem zaudējumiem, kas klientam radušies, pajaujoties uz šeit izklāstīto informāciju.

Pirms pieņemt lēmumu ar investīcijām saistītos jautājumus, mēs iesakām klientiem izlasīt katra konkrētā investīciju produkta nosacījumus un izvērtēt, vai tas atbilst klienta investīciju portfeļim. Finanšu instrumentu noteikumus un nosacījumus var atrast Luminor mājaslapā www.luminor.lv

Šo materiālu aizliegts kopēt, izplatīt vai jebkādā formā publicēt bez Luminor iepriekš apstiprinātas rakstiskas atļaujas.